

36800-XIII Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Economische Zaken (XIII) voor het jaar 2026

nr. Nader verslag houdende een lijst van vragen en antwoorden

Vastgesteld (wordt door griffie ingevuld als antwoorden er zijn)

De vaste commissie voor Economische Zaken heeft een aantal vragen voorgelegd aan de minister van Economische Zaken over het wetsvoorstel van 16 september 2025 houdende de **Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Economische Zaken (XIII) voor het jaar 2026 (36800-XIII, nr. 2)**.

De daarop door de minister van Economische Zaken gegeven antwoorden zijn hierbij afgedrukt.

Voorzitter van de commissie,
Michon-Derkzen

Adjunct-griffier van de commissie,
Krijger

Nr	Vraag	Bijlage	Blz. (van)	t/m
1	Kunt u aangeven wat de vrij besteedbare ruimte op de begroting is en op welke artikelen deze staat?			
2	Kunt u een actualisering geven van de uitvoering van de gewijzigde motie van het lid Grinwis c.s. over het verkennen op welke manier het Rijnlandse denken beter verankerd kan worden? ¹			
3	Wanneer komt het wetsvoorstel inzake ondernemen met een maatschappelijke BV (BVm) in internetconsultatie?			
4	Hoeveel procent van het bruto binnenlands product (bbp) wordt door Nederland uitgegeven aan onderzoek en ontwikkeling (R&D)? Hoe verhoudt dit zich tot de twee voorgaande jaren?			
5	Kunt u een overzicht geven van de totale publieke investeringen in het startup- en scale-up ecosysteem voor 2023, 2024 en 2025, uitgesplitst naar type instrument?			
6	Hoeveel durfkapitaal is in de afgelopen vijf jaar door Nederlandse pensioenfondsen en verzekeraars in Nederlandse startups en scale-ups geïnvesteerd?			
7	Welke belemmeringen ervaren institutionele beleggers om in startups te investeren?			
8	In hoeveel kunstmatige intelligentie (AI)-gerichte startups is via Invest-NL en de Regionale Ontwikkelings Maatschappijen (ROM's) geïnvesteerd, wat is de orde van grootte van deze investeringen, en hoe ziet u de bijdrage hiervan aan de Nederlandse positie op het gebied van AI en deep tech?			
9	Kunt u schetsen hoe het aantal startups en scale-ups zich de afgelopen jaren in Nederland heeft ontwikkeld en welk beeld heeft u van de doorgroei van startups naar scale-ups in vergelijking met andere Europese landen?			
10	Beschikt u over cijfers over het aantal startups en scale-ups dat de afgelopen jaren Nederland heeft verlaten?			
11	Wat zijn volgens u de belangrijkste redenen waarom innovatieve bedrijven Nederland verlaten of overwegen te vertrekken, en welke maatregelen acht u nodig om dit te beperken?			

¹ Kamerstuk 36600-XIII, nr. 45

- 12 Hoeveel regels voor ondernemers zijn er het afgelopen jaar bijgekomen en hoeveel zijn er afgeschaft?
- 13 Bij hoeveel van de negatieve adviezen van het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) in 2024 is de voorgenomen regelgeving toch doorgezet?
- 14 Wat is de stand van zaken van de voorgenomen fiscale regeling voor medewerkersparticipatie in startups en scale-ups, inclusief de beoogde ingangsdatum, en welke onzekerheden ziet u nog bij de uitvoering?
- 15 Kunt u toelichten wat de gevolgen zijn van de recente wijzigingen in de 30%-regeling en in de daarbij horende salarissenormen voor het vermogen van startups en scale-ups om internationaal talent aan te trekken?
- 16 Hoe weegt u de mogelijke gevolgen van eventuele beperkingen op de instroom van internationale studenten voor de beschikbaarheid van technisch en digitaal talent voor Nederlandse startups en scale-ups?
- 17 In welke mate treedt de rijksoverheid bij haar inkoop op als eerste klant van innovatieve oplossingen van Nederlandse startups en scale-ups, en bent u bereid hiervoor concrete doelen of streefwaarden vast te stellen?
- 18 Welke instrumenten zet u op dit moment in om samenwerking tussen kennisinstellingen, chipbedrijven en AI-startups te bevorderen, zodat technologische voorsprong in hardware en deep tech ook daadwerkelijk leidt tot succesvolle AI-software startups en scale-ups?
- 19 In hoeverre ziet u het risico dat Nederland vooral gebruiker wordt van Amerikaanse AI-producten en -platforms, en welke mogelijkheden ziet u om Nederlandse AI-startups en scale-ups te helpen uitgroeien tot volwaardige aanbieders van zulke oplossingen?
- 20 Hoe wordt het ecosysteem van startups en scale-ups ondersteund? Is er ook een Europees netwerk om op te bouwen of bij aan te haken?
- 21 Wanneer wordt de Europese kapitaalmarktunie voltooid?
- 22 Waar worden de sterk gestegen kosten van de Kamer van Koophandel (KvK) in 2025 door veroorzaakt?
- 23 Met hoeveel procent zijn de kosten van de KvK gestegen als percentage van de totale kosten van de KvK in 2025?
- 24 Hoeveel procent van de totale Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL) is in 2025 reeds terugbetaald?
- 25 Verloopt het terugbetalen van de TVL-gelden volgens schema?
- 26 Hoeveel ondernemers hebben grote moeite met het terugbetalen van de TVL-gelden?
- 27 Wat wordt bedoeld met de zinsnede dat in 2025 de begrotingsreserves van de Borgstelling MKB-kredieten (BMKB), de Garantie Ondernemingsfinanciering (GO) en de Kleine Kredieten Corona garantieregeling (KKC) ten gaste gaan van het generale beeld?
- 28 Kunt u in de operationalisering van het definitieve 3% actieplan R&D, *best practices* meenemen zoals die in België, Denemarken en Duitsland?
- 29 Hoe denkt u concreet over het toepassen van de blauwdruk van opzet, structuur en structurele financiering van het Vlaams Instituut voor Biotechnologie (VIB) voor sleuteltechnologieën in Nederland (halfgeleiders, *lifescience*, quantum etc.)?
- 30 Hoeveel van de 500 beoogde regels verwacht u per zomer 2026 gereduceerd te hebben?
- 31 Kunt u een overzicht delen hoe de inzet om 500 regels te schrappen bijdraagt aan regelreductie op het gebied van de ‘Terrible Ten’ zoals geformuleerd in het Letta

rapport?

- 32 In welke mate heeft Nederland op basis van Europese regelgeving de verplichting om colportage (huis-aan-huis verkoop) toe te staan en welke juridische mogelijkheden zijn er om hier van af te wijken?